

9. per rollam MV OP VVV – podkladový materiál č. 4.8a

Popis průběhu realizace projektu KIPR,
stručné shrnutí naplnění cílů a indikátorů a popis klíčových aktivit
(příloha k prezentaci č. 12a)

**Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
zaměřených na podporu inkluze: Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj (KIPR)**

Projekt byl zahájen 1. května 2016. Standardní plán délky projektu byl do 30. dubna 2019. Celková doba trvání projektu činila 36 měsíců a byla rozdělena do 12 monitorovacích období. Ke dni 19. dubna 2019 došlo k prodloužení vybraných klíčových aktivit a daných činností do 31. ledna 2020. Projekt byl tedy prodloužen o 3 monitorovací období a zakončen 15. Zprávou o realizaci. Rozpočet projektu byl původně předpokládán částkou ve výši 149 990 000,- Kč, pro období prodloužení projektu byl rozpočet snížen o 6 949 652,30,- Kč, náklady projektu byly podstatnou změnou schváleny na částku 143 040 500,00 Kč.

Původně byl projekt realizován Národním ústavem pro vzdělávání, po fúzi s NIDV k 1. 1. 2020 byl dokončen v rámci Národního pedagogického institutu ČR.

Cíle projektu byly plánovány v souladu se strategickými dokumenty, jako např. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015-2020, Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016-2018, Novelizace §16 školského zákona – zavedení stupňů podpory a další.

Shrnutí naplnění cílů projektu KIPR

Hlavním cílem projektu bylo zvýšení kvality, provázanosti, srovnatelnosti a efektivity poradenských služeb a podpůrných opatření v podmínkách proinkluzivního vzdělávání, zvýšení úrovně poradenské a intervenční péče poskytované ve spolupráci školských poradenských zařízení (dále ŠPZ) se školami a dalšími zainteresovanými stranami ve vzdělávacím systému i za jeho hranicemi, a to zvláště ve vztahu k žákům ohrožených diskriminací a nerovným přístupem ke vzdělávání.

Projekt vypracoval a ověřil **dokumenty Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb ve školských poradenských zařízeních** (dále JP), která nastavují jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb v ČR a sjednocují praxi ŠPZ ve všech oblastech (obecná a personální, procedurální, materiální, diagnostická a intervenční část). Finalizace dokumentu jednotných pravidel a jejich následná diseminace do regionů byla jedním z hlavních přínosů prodloužení projektu KIPR. Pravidla jsou složena z jednotlivých částí – obecná a personální část, materiální část, diagnostická část

procedurální část a intervenční část. Část intervenční mimo jiné obsahuje příklady dobré praxe intervenční postupů a skládá se z části obecné a speciální, ve specifikaci pro pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Jednotná pravidla byla dle dokumentu **Manuálu implementace Jednotných pravidel** důkladně diseminována do jednotlivých regionů v období duben–prosinec 2019. Do procesu diseminace byly zapojeny i krajské úřady, jako zřizovatelé služeb a zástupci České školní inspekce. Souběžně s tvorbou dokumentů JP byly shromážděny **Popisy dobré praxe intervenčních postupů se zaměřením na poskytování podpůrných opatření**, které jsou součástí Intervenční části JP.

V rámci projektu byl zpracován dokument **Analýza naplňování Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ČR**, který na základě interních dat projektu KIPR a dat z vlastního dotazníkového online šetření určeného pro krajské metodiky projektu KIPR hodnotí míru naplňování Jednotných pravidel v jednotlivých krajích ŠPZ. Výstupy této analýzy byl prostřednictvím metodické sítě projektu KIPR sdělovány zřizovatelům poradenských služeb v rámci procesu diseminace. Projektem KIPR byl dále zpracován **autoevaluační nástroj**, na základě kterého mohou ŠPZ hodnotit parametry poskytovaných služeb a kvalitu svého pracoviště ve všech relevantních oblastech. Nástroj obsahuje seznam hodnotících kritérií, které shrnují nejdůležitější požadavky vycházející z jednotlivých oblastí Jednotných pravidel pro poskytování školských poradenských služeb v ŠPZ. Primární funkcí seznamu hodnotících kritérií je podat vedoucím pracovníkům ŠPZ oporu při naplňování Jednotných pravidel, seznam byl vytvořen s ohledem na hodnotící kritéria ČŠI. Evaluační nástroj je možné využívat v režimu prostého zobrazení hodnotících kritérií, dále také v režimu anonymního vyplnění, kdy je sledována míra naplňování Jednotných pravidel. Další částí je potom dotazník pro uživatele poradenských služeb, tedy pro rodiče či zletilého žáka a dotazník pro školu, kterou klient poradenské služby navštěvuje. Těmito nástroji získá vedoucí pracovník, ale i zřizovatel, případně další subjekty (MŠMT, ČŠI) informaci o úrovni poskytovaných služeb. Doplněním potom jsou statistické údaje, které využívají dat z výkazů Z23 a Z33 a poskytnout možnost porovnání vůči ostatním zařízením, týkající se charakteristik zařízení jako takového a zařízení poskytovaných služeb. Jde o zpětnou vazbu, která by měla zvýšit využitelnost výkaznictví PPP/SPC pro řízení každého ŠPZ (**Informační zpráva z dat výkazů pro ŠPZ z dat výkazů Z23 (PPP) a Z33 (SPC)**). Je třeba umístit webovou aplikaci na stránky NPI ČR tak, aby bylo dostupná všem určeným uživatelům.

Ve spolupráci s garanty dokumentů JP, metodickou sítí projektu KIPR a v diskuzi s odbornými pracovníky ŠPZ vznikly dvě metodiky určené uživatelům poradenských služeb. Jsou to dva dokumenty, **Metodika pro uživatele služeb speciálně pedagogického centra** a **Metodika pro uživatele služeb pedagogicko-psychologické poradny**. Tyto texty poskytují klientům ŠPZ základní informace o poskytovaných službách a popis celého poradenského procesu, od zadání zakázky až po výsledky procesu.

Všechny výše uvedené aktivity a dokumenty naplňují indikátor **54902, Systémové zavedení jednotné úrovně kvality poskytovaných poradenských služeb a sjednocení postupů v identifikaci míry podpory žáků**, konkrétně potom **Implementaci jednotné úrovně kvality poradenských služeb**.

Po celou dobu realizace projektu byla funkční metodická síť, která se intenzivně podílela na tvorbě, ověřování a diseminaci Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ. Dále aktivně

informovali a koordinovali v regionech o vzdělávacích aktivitách projektu KIPR. Krajší metodici pro podporu škol a ŠPZ podporovali poradenská zařízení a vybrané školy v procesu poskytování podpůrných opatření dle přehledu podpůrných opatření (příloha vyhlášky ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Docházelo k **posílení odborné spolupráce mezi ŠPZ, ŠPP, školou a dalšími poskytovateli péče**. Cílem aktivity bylo sledování průběhu navrhování a poskytování podpůrných opatření na úrovni školských poradenských zařízení, zvláště ve stupni 2-5, vyhodnocení kvality a operativnosti komunikace mezi školou a školským poradenským zařízením za účelem vydávání doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Zvláštní pozornost byla věnována vyhodnocování efektivity a četnosti přidělovaných podpůrných opatření v oblasti úprav ve vzdělávání žáků, jejich hodnocení, tak také v oblasti navrhované personální podpory, poskytovaných speciálně pedagogických intervencí, přidělování speciálních učebnic, pomůcek a kompenzačních pomůcek. Pozornost byla věnována také intenzivní metodické podpoře ŠPZ školám, které mohou mít s aplikací některých podpůrných opatření obtíže. Metodická síť pracovníků ŠPZ poskytla podporu při zavádění a nastavování podpůrných opatření, definování výstupů poradenské práce. Metodici také nabízeli, organizovali a zajišťovali regionální vzdělávací aktivity pro zájemce z řad pracovníků ŠPZ a škol. Cílem aktivity byla dále realizace návštěv ŠPZ, konzultace s pracovníky ŠPZ, konzultace se zřizovateli ŠPZ, regionální a celostátní metodická setkání. Metodická setkání probíhala na úrovni regionů, na úrovni celorepublikových setkání a také bylo realizováno závěrečné setkání před závěrečnou konferencí. Na těchto setkáních byla diskutována problémová místa s realizací projektu a navrhována opatření pro jejich eliminaci. Každé metodické setkání bylo ukončeno doporučeními, která posléze hlavní metodici ve spolupráci s realizačním týmem vyhodnotili a zapracovali do realizace projektu v dalším období. Podporou byly i **průběžné zprávy o činnosti**, které připravovali metodici a **metodické pololetní zprávy**, na jejichž základě potom hlavní metodici ve spolupráci s manažery klíčových aktivit připravovali další postup realizace projektu. Velmi intenzivní spolupráce probíhala v prodloužení projektu, kdy probíhalo dokončování dokumentů JP a příprava závěrečné konference. Pro odbornou i laickou veřejnost, zapojené školy a ŠPZ byly k dispozici pravidelně aktualizované **webové stránky projektu** <http://www.nuv.cz/kipr>, kde byly zveřejňovány odpovědi na dotazy, závěry a doporučení z odborných panelů a vzdělávací nabídka, realizovaná projektem KIPR.

Všechny výše uvedené aktivity a dokumenty naplňují indikátor **54902, Systémové zavedení jednotné úrovně kvality poskytovaných poradenských služeb a sjednocení postupů v identifikaci míry podpory žáků**, konkrétně potom **Metodické vedení v síti ŠPZ**.

Jedním z dílčích cílů projektu KIPR byla i podpora funkčnosti zavádění revizních mechanismů v systému školských poradenských zařízení. Projekt přispěl k rozšíření odborných kompetencí pracovníků revizního pracoviště prostřednictvím realizace vzdělávacích programů, nabídky kazuistických seminářů a supervizního setkání. Byla vypracována **Evaluace revizního pracoviště za školní roky 2016 – 2017 a 2017-2018, jejich srovnání a návrh doporučení pro další změny v koncepci činnosti revizního pracoviště**. Tato zpráva ověřuje procedurální funkčnost revizí po prvních dvou letech od jejich zavedení a navrhuje možné cílení revizní činnosti v dalším období, včetně doporučení pro další koncepční změny a zdokonalení systému revizí. V rámci vzdělávacích aktivit projektu KIPR byly tyto pracovníkům revizního pracoviště nabízeny. Zcela výjimečnou akcí potom byl dvoudenní blok přednášek a seminářů, který reagoval na potřeby pracovníků revizního pracoviště. Během dvoudenního programu byly

prezentovány pracovníkům Revizního pracoviště témata, která posílí jejich odborné kompetence. Předními odborníky byly proškoleny tři základní oblasti. Jednak byly posíleny kompetence v oblasti zpracování doporučení a zpráv, které vydávají ŠPZ, možnosti spolupráce mezi rodinou, ŠPZ a školou. Dále akce poskytla pracovníkům informace z oblasti legislativy a nakonec nabídla odborná témata z oblasti poruch a diagnóz.

Všechny výše uvedené aktivity a dokumenty naplňují indikátor **54902, Systémové zavedení jednotné úrovně kvality poskytovaných poradenských služeb a sjednocení postupů v identifikaci míry podpory žáků**, konkrétně potom **Vyhodnocení revizních mechanismů ve vztahu k poskytovaným podpůrným opatřením**.

V průběhu realizace projektu byly různými formami podpořeny a zapojeny organizace a instituce, které se podílely na naplňování cílů projektu nebo využívaly aktivity nabízené projektem, jako například vzdělávací akce. Byla realizována spolupráce mezi ŠPZ, školami, zřizovateli, vysokými školami a dalšími subjekty. Tyto aktivity naplňují indikátor **50810 – Počet organizací, které byly ovlivněny systémovou intervencí**. Cílová hodnota indikátoru je nastavena na 240 zapojených organizací.

Projekt KIPR nabídl v oblasti vzdělávání možnost využít případové konference jako způsob posílení odborné spolupráce mezi ŠPZ, ŠPP, školou, rodinou a OSPOD. Aktivita podporovala zavádění případových konferencí a jejich využívání pro multidisciplinární kooperaci při řešení edukačních obtíží žáků napříč republikou. Forma případových konferencí byla velmi využívána, uskutečnilo 55 případových konferencí. Vznikla **Metodika realizace případových konferencí ve školských poradenských zařízeních**, která vychází ze zkušeností realizace případových konferencí v rámci projektu KIPR, podrobněji představuje metodu případových konferencí a tím přispívá k zefektivnění poskytování péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí dokumentu je i evaluace případových konferencí.

Pro potřeby ŠPZ a zadavatele projektu byla zpracována **Analýza z výkazů školských poradenských zařízení za školní roky 2016/17 a 2017/18**. Na jejím základě byl potom vytvořen **Návrh na úpravy ve výkaznictví společného vzdělávání, se zaměřením na činnost školských poradenských zařízení**.

Další využívanou aktivitou projektu KIPR byla supervizní setkání, kterých se uskutečnilo za dobu trvání 351. Prodloužení projektu umožnilo ověřovat tyto činnosti v rámci krajů dva roky. Výstupem zapojených odborníků byl dokument **Zkušenosti ze supervizních setkání a návrh systému supervize**. Ten definoval supervizi na úrovni pomáhajících profesí ve školství a přispěl tak k tomu, aby se supervize mohla stát standardním nástrojem podpory poradenských pracovníků. Supervize byla průběžně vyhodnocována prostřednictvím evaluací, které zpracovávali jednotliví supervizoři. Jejich závěry jsou součástí dokumentu **Evaluace supervize v ŠPZ z pohledu supervizorů**.

V oblasti Integrace podpůrných opatření na úrovni školy, byla realizována přímá podpora škol s potřebou metodické podpory. Aktivity byly zaměřeny zejména na podporu při práci s Plánem pedagogické podpory a naplňování podpůrných opatření pro žáky ve stupni 2–5. Podpora byla připravena pro všechny školy a současně byla připravena intenzivní podpora vybraným školám, s potřebou intenzivní metodické podpory ŠPZ. Zapojeno bylo 75 škol, které prostřednictvím metodiků navázaly spolupráci s jednotlivými ŠPZ. Dále byly zpracovány, a na webové stránky projektu umístěny,

vzorové příklady zpracovaných **Plánů pedagogické podpory a obsahová analýza PLPP s komentovanými vzory plánů**. Webové stránky byly průběžně doplňovány o dotazy a odpovědi z terénu. Školy využívaly regionálních vzdělávacích akcí pro pedagogické sbory zaměřené na jejich konkrétní potřeby.

Všechny výše uvedené aktivity a dokumenty naplňují indikátor **54902, Systémové zavedení jednotné úrovně kvality poskytovaných poradenských služeb a sjednocení postupů v identifikaci míry podpory žáků**, konkrétně potom **Posílení spolupráce pedagogických pracovníků a dalších zapojených subjektů při identifikaci odpovídající podpory dětí, žáků a studentů se SVP a poskytování PO**.

Další ze stěžejních aktivit projektu bylo vzdělávání k implementaci změn v poradenství a posílení inkluzivních principů škol. Pro zajištění vzdělávacích aktivit bylo určeno 9 vzdělávacích modulů:

- 4.1: Postup implementace k § 16 (stupně podpory; přehled podpůrných opatření)
- 4.2: První stupeň podpůrných opatření v práci s dítětem s rizikem školního neúspěchu
- 4.3: Programy podpory zavádění podpůrných opatření v 2. - 5. stupni podpory
- 4.4: Vzdělávání orientované na jednotná pravidla a procesy při poskytování služeb
- 4.5: Komunikace a spolupráce v péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (vč. spolupráce a případových konferencí)
- 4.6: Vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami (včetně vzdělávání zaměřeného na změnu postojů)
- 4.7: Včasné rozpoznání potřeby podpory u žáků s rizikem školního neúspěchu (se zaměřením na předškolní vzdělávání a přípravné třídy ZŠ, na základní vzdělávání a školská poradenská pracoviště)
- 4.8: Programy implementace nových intervenčních postupů
- 4.9: Vzdělávací modul k sebezkušenostním aktivitám

Pro každý modul byl vytvořen systém konkrétní vzdělávací nabídky, kterou zajišťovali lektori s vysokou odbornou úrovní, často vynikající odborníci na danou problematiku. Výstupem každého modulu potom jsou **Metodiky se vzdělávacím obsahem**, které shrnují prezentované poznatky jednotlivých vzdělávacích aktivit. Projekt KIPR tím přispěl k rozšíření nabídky metod práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména zde byla popsána metoda dynamického přístupu v diagnostice, využitelná pro různé skupiny žáků, včetně žáků ohrožených diskriminací a odlišnými životními podmínkami. Metoda byla sdílena odborné veřejnosti prostřednictvím vzdělávání věnované tomuto tématu a následně popsána v metodice se vzdělávacím obsahem **Využívání dynamicko-diagnostického přístupu v poradenské praxi**. Tento text byl publikován v odborném periodiku.

V oblasti modulu 4.6 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, byla zpracována komplexní komparativní studie s názvem **Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním v základní škole, která je zaměřená na potřeby a charakteristiky žáků se znevýhodněním, efektivní podpůrná opatření, potřeby a charakteristiky žáků se znevýhodněním, výsledky vzdělávání a statistické ukazatele**. Součástí dokumentu je i metodika práce se žáky ohroženými diskriminací.

Projekt KIPR intenzivně posiloval kompetence pedagogických pracovníků prostřednictvím realizace 9 vzdělávacích modulů, v rámci kterých se dohromady uskutečnilo 397 vzdělávacích akcí, z toho 70 kazuistických seminářů. Největší část akcí se konala v letech 2017 a 2018 (92 % z celkového počtu) a v rámci období prodloužení projektu byly realizovány již jen 4 vzdělávací akce. Celkem se kurzů zúčastnilo 7012 účastníků.

V prodloužení se vzdělávací aktivity zaměřily na diseminaci Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb, kdy probíhalo seznamování s dokumenty v regionech ČR. Dále se uskutečnily vzdělávací akce s tematikou změn ve školské legislativě a vybraných kapitol z Občanského a rodinného práva pro školskou praxi, vznikla video nahrávka k uvedené problematice. Od září do prosince 2019 proběhly dva běhy dlouhodobého vzdělávacího programu Užití dynamického přístupu v diagnostice v prostředí školního a školského poradenství, za jeden běh v celkovém rozsahu 40 h.

V nabídce vzdělávacích aktivit byla i realizace kazuistických seminářů, které se zaměřovaly na práci s konkrétními případy z praxe. Zkušený moderátor vedl celý proces diskuze nad anonymizovanými kazuistikami. Tento způsob rozvoje profesních kompetencí byl pozitivně hodnocen a využíván.

Všechny výše uvedené aktivity a dokumenty naplňují indikátor **51301, Počet vzdělávacích modulů s metodikou a vzdělávacím modulem.**

Udržitelnost

Výstupy a dokumenty, které vznikly v projektu KIPR byly předány vedení NPIČR, konkrétně pracovníkům Oddělení metodické podpory v oblasti poradenských služeb a ústavní péče.

Odborní pracovníci budou s výstupy dále pracovat a využívat ve své činnosti, zejména ty výstupy, které souvisí s oblastí regionálního školství. Výstupy budou hlavně začleněny do systémové podpory managementu ŠPZ, pedagogickým pracovníkům ŠPZ a ŠPP, vč. sociálním pracovníkům ŠPZ, managementu a pracovníkům zařízení „ústavní péče“ v různých fázích jejich profesní dráhy, která v sobě zahrnuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), kvalifikační studia, konzultační činnost a metodickou podporu v nejrůznějších formách (balíčky podpory), zejména na základě požadavků MŠMT nebo potřeb pracovníků těchto zařízení. Dokumenty Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb ŠPZ budou upravovány. Pedagogický a poradenský terén bude využívat příklady dobré (inspirativní) praxe vytvořené v IPs KIPR, případové konference a supervize. Rovněž budou využity závěry některých odborných panelů (zejména tematika, která souvisí s regionálním školstvím anebo je zcela nová). Vytvořená metodická síť bude i nadále rozšiřována, jednotliví aktéři sítě budou mít možnost se pravidelně setkávat na různých akcích (metodická setkávání, pracovní porady, akce v rámci DVPP apod.). Většina výstupů bude využita pro zlepšení a zefektivnění metodického a odborného vedení z centrální úrovně (MŠMT ve spolupráci s NPI ČR) až na úroveň jednotlivých ŠPZ a ŠPP a vzájemnou spolupráci mezi jednotlivými aktéry zejména v oblasti oboustranného přenosu validních informací.

Klíčové aktivity v průběhu realizace projektu

KA 01 Řízení projektu

V rámci klíčové aktivity 1 bylo zajištěno řízení projektu, koordinace klíčových aktivit, sestavení a řízení projektového týmu, řízení spolupráce týmu, tvorba a kontrola výstupů. V rámci řízení projektu se pracovalo s dokumenty: Charta, Strategie řízení rizik, Strategie řízení kvality, Strategie řízení komunikace, Plán projektu, Status Report, Katalog rizik, Registr kvality a další. K řízení projektu bylo využito maticové struktury, ve které byly mezi sebou provázány jednotlivé klíčové aktivity.

Na počátku realizace projektu byla vytvořena základní dokumentace k řízení projektu stanovených dle Přípravy a řízení Individuálních projektů systémových a na základě projektového řízení PRINCE – Strategie řízení komunikace, Strategie řízení kvality, Strategie řízení rizik, registr rizik, registr kvality a dokumenty, které jsou součástí plánu projektu – harmonogram projektu po etapách, Ganttův diagram (Síťový graf), plán kontrol projektu, plán měření přínosů výstupů projektu, rozpočet projektu a produktový rozpad. Těmito dokumenty byl posléze řízen projekt po celou dobu jeho trvání. Personální změny provázely celou dobu realizace projektu. První zásadní personální změnou projektu byl odchod bývalého hlavního manažera projektu PhDr. Petera Jurovatého (1. 6. 2016 -14. 12. 2016). Ten byl nejprve nahrazen PhDr. Alenou Plškovou, která obsadila pozici zástupce HPM, a následně byla funkce HPM ke květnu 2017 obsazena Mgr. Michalem Jahnem (2. 6. 2017 – 30. 4. 2019). Další podstatná personální změna se opět týkala pozice hlavního manažera projektu, kdy s účinností od 1. 5. 2019 převzala Mgr. Petra Kolářová pozici zástupce hlavního manažera projektu z důvodu potřeby vykonání zkoušky PRINCE2; po vykonání této zkoušky také převzala pozici hlavního manažera projektu, a to od 1. 9. 2019., do závěru projektu (31. 1. 2020). V řízení jednotlivých klíčových aktivit (dále KA) docházelo také k výměně manažerů. Klíčovou aktivitu 3 a 4 vedla Mgr. Zuzana Acar Jarošová do konce června 2019. Téměř v závěru ukončila své působení a byla vystřídána Mgr. Emou Goričanovou, která obě klíčové aktivity dovedla až do ledna 2020. Tato personální změna v praktickém závěru realizace projektu, navíc ve dvou zásadních klíčových aktivitách, způsobila vysokou zátěž celého realizačního týmu. Ještě v souvislosti se změnou na pozici HPM, bylo třeba intenzivně pracovat na dokončení výstupů projektu. Klíčovou aktivitu 5 v počátku projektu vedla Milada Krejčí, kterou v roce 2017 vystřídala Jana Drahošová. Tuto KA posléze v roce 2018 převzala Renata Valová, která ji v dubnu 2019 ukončila. KA 6 převzala Alena Plšková, až do roku 2018, kdy ji vystřídala Petra Kolářová. Po ukončení KA 5 ji do konce projektu řídila Renata Valová. Na podzim 2016 došlo také k naplnění pozic krajských metodiků, což bylo klíčové pro naplňování výstupů projektu. Z hlediska řízení projektu bylo zásadní zpracování návrhu na Podstatnou změnu – prodloužení projektu, který byl projednán na ŘV 11. 1. 2019, na Gremiální poradě dne 30. 1. 2019 a poté na Poradě vedení MŠMT dne 12. 2. 2019. Tato žádost byla schválena 19. 4. 2019. Projekt byl prodloužen o tři monitorovací období, tedy do 31. 1. 2020. V únoru 2019 byla ukončena klíčová aktivita 5, Školy podpořené v rámci inkluze, v rámci které byla upevněna spolupráce mezi školami a ŠPZ v regionech. Každá, ze 75 zapojených školy zpracovala reflektivní zprávu, v které zhodnotila přínosy svého zapojení do projektu KIPR. byly vytvořeny i kontakty mezi ŠPZ a školami, v mnoha krajích dochází i nadále k pravidelným schůzkám mezi metodiky projektu a zaměstnanci školních poradenských pracovišť (dále ŠPP), škol. Zapojené školy pozitivně hodnotili možnost metodické podpory ze strany projektu, zejména vysoce pozitivně přijímány a využívány byly

případové konference. Zlepšil se tok informací a formy komunikace, posílilo partnerství mezi jednotlivými ŠPZ a školou – změnila se optika náhledu na žáka s jinými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí v zapojených organizacích.

V rámci prodloužení projektu pokračovala tato aktivita v plném rozsahu, tak, aby bylo zajištěno komplexní řízení projektové činnosti.

Publicita

Splnění podmínek publicity projektu je zajištěno prostřednictvím webových stránek projektu <http://www.nuv.cz/kipr>, které budou převedeny pod nástupnickou organizaci NÚV – Národní pedagogický institut ČR. Na těchto stránkách jsou publikovány výstupy projektu KIPR, dokumenty z průběhu projektu, popis projektu, odborné panely a jejich doporučení, dokumenty k metodické podpoře škol, ŠPZ a ŠPP, Metodiky se vzdělávacím obsahem k jednotlivým vzdělávacím modulům jako metodická podpora pedagogických pracovníků a výstupy ze Závěrečné konference projektu.

V současné době se pracuje na převodu klíčových informací na webové stránky nástupnické organizace NÚV – do domén Národního pedagogického institut ČR. Postupně tak dojde k převodu dříve publikovaných výstupů projektu KIPR na nové domény. Jedná se o dokumenty z období realizace projektu, doporučení z odborných panelů nebo o dokumenty k metodické podpoře škol, ŠPZ a ŠPP. Dále budou na webových stránkách NPI ČR dostupné kompletní výstupy projektu KIPR, včetně metodik se vzdělávacím obsahem, které slouží jako metodická podpora realizovaných vzdělávacích modulů a dokumenty, které vznikly jako odborné texty – Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb ve školských poradenských zařízeních, Metodika realizace případových konferencí ve školských poradenských zařízeních, Zkušenosti ze supervizních setkání a návrh systému supervize a další.

Další využití nalezne rovněž autoevaluační nástroj, pomocí kterého mohou ŠPZ hodnotit parametry poskytovaných poradenských služeb a kvalitu svého pracoviště ve všech relevantních oblastech. Byl již proto publikován text o tomto nástroji na webu NPI ČR a v budoucnu se přistoupí k vytvoření nové domény (evauluace.spz.npicr.cz), na které bude nástroj přístupný cílové skupině.

Součástí diseminačního procesu bylo vytvoření videa ze vzdělávací akce s názvem Novinky ve školské legislativě. Obsahem je seznámení se změnami v právních předpisech (nařízení vlády č. 123/2018, č. 75/2005 Sb., novela vyhlášky č. 14/2005 a 27/2016 Sb.), představuje nový způsob financování činnosti asistenta pedagoga, rozsah přímé pedagogické činnosti, změny v poskytování podpůrných opatření žákům a další. Stručná informace o vzniku videa a jeho obsahu byla rovněž publikována na webových stránkách NPI ČR.

Projekt KIPR bude navíc zmíněn ve výroční zprávě NPI ČR za rok 2019. Byl připraven podklad, který bude následně graficky zpracován. V neposlední řadě se počítá také s tím, že evaluační nástroj bude prezentován na poradě managementu ŠPZ, která se uskuteční podle předpokladu na konci srpna 2020.

KA 02 Spolupráce

V rámci aktivity byla řešena spolupráce projektu s odbornými partnery, s dalšími řešenými projekty IPs ve výzvě OP VVV, se zadavatelem projektu a dalšími zainteresovanými resorty. Významná byla i spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování a spolupráce s MPSV, OSPOD a dalšími subjekty. Stěžejní část spolupráce mezi dalšími projekty, univerzitami a vysokými školami a dalšími subjekty, byla realizována prostřednictvím odborných panelů. Projekt KIPR realizoval dohromady 9 odborných panelů:

- 1. OP26. 10. 2016 – Pravidla pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ v oblasti personální
Závěr a doporučení:
  - Zavedení sociálního pracovníka a administrativního pracovníka je vnímáno pozitivně.
  - Přesné vyspecifikování jednotlivých odborných pozic v PPP a SPC.
  - Navýšení počtů pracovníků, aby se mohli více zaměřit na práci s klienty.
  - Zlepšit jejich finanční ohodnocení.
  - Umožnit speciálním pedagogům dále se vzdělávat v systému doplňkového studia.
  - Vytvořit vzdělávací programy na posílení senzitivity pracovníků a odstraňování předsudků.
- 2. OP16. 11. 2016 – Transformace speciálních vzdělávacích potřeb do úprav učiva podle druhů znevýhodnění
Závěr a doporučení:
  - Navázat úzkou spoluprací s Asociací školních psychologů a doplnit do studijních plánů psychologie didaktiku (včetně hodnocení žáků).
  - Do vzdělávání učitelů zařadit pedagogicko-psychologickou diagnostiku, více praxe i sebereflexi.
  - V rámci DVPP nabídnout kurzy zaměřené na práci s Doporučením, možnosti spolupráce ŠPP, PPP, SPC.
- 3. OP28. 3. 2018 – Vliv metodické podpory na kvalitu poradenské práce
Závěr a doporučení:
  - Vytvořit společnou platformu-databázi, na níž budou dostupné vzdělávací nabídky od různých poskytovatelů včetně vysokých škol (včetně LF-adiktologie).
  - Vytvořit základ společného vzdělávání pro pracovníky poradenských pracovišť.
  - Navrhnout formy metodické podpory v různých oblastech- např. metody výuky, hodnocení žáků, problémy chování.
- 4. OP13. 11. 2018 – Možnosti spolupráce vysokých škol a školských poradenských zařízení
Závěr a doporučení:
  - Posílit kompetence a právní vědomí pracovníků ve školství.
  - Řešit pracovní zařazení a obsah pracovní činnosti absolventů Bc. a Mgr. studia sociální pedagogiky, zavést je do katalogu prací.
- 5. OP26. 3. 2019 – Standardy ŠPZ (Jednotná pravidla služeb ŠPZ)
Závěr a doporučení:
  - Zapracovat Jednotná pravidla do nového Školského zákona.

- Vybavit studenty kompetencemi, které budou uplatňovány v praxi.
- Ponechat širší specializaci speciálního pedagoga.
- 6. OP25. 4. 2019 – Spolupráce s VŠ při přípravě DVPP
Závěr a doporučení:
  - Zajistit systém kontroly DVPP, tak aby byla zaručena kvalita lektorů a splněny podmínky pro kvalitní sdělení obsahu.
  - Problém se týká i financování lektorů jako jejich motivace k odvádění profesionální práce.
  - Na fakultách VŠ zveřejnit a garantovat obsah vzdělávání jednotlivých předmětů i oborů.
- 7. OP24. 9. 2019 – Případové konference ve školství
Závěr a doporučení:
  - V příspěvcích a následných diskusích byly sdíleny zkušenosti z případových konferencí jak v projektu, tak v OSPOD, kde je běžně užívanou metodou sociální práce. Rekapitulace problémů, se kterými se školy potýkají. V současné době je problémem řešení negativního chování žáků. Byly projednány i právní aspekty případových konferencí. K otázce, zda je případová konference vhodným intervenčním nástrojem ve školské praxi, se účastníci vyjádřili kladně.
  - Doporučují iniciovat sjednocení postupů všech rezortů, neboť vzájemná spolupráce škol, rodičů, OSPOD a dalších institucí je nutná.
  - Předávat informace školám k tomuto nástroji (PK) mají málo informací, v řadě případů špatné reference, prakticky je nevyužívají
  - Pomohlo by systematické vzdělávání pedagogů – facilitátorů, metodické setkávání v krajích, poučení rodičů a zveřejňování informací
- 8. OP29. 10. 2019 – Podpora profesní kompetence poradenských pracovníků (pracovníků ŠPP, ŠPZ)
Závěr a doporučení:

Většina pracovišť, které mají zkušenosti se supervizemi v projektu, CHCE v budoucnu pokračovat v této formě podpory. Přínosem je zachycení pozitivního vývoje v komunikaci, otevřenosti, vzájemné důvěře a profesionalitě v jednotlivých týmech.

  - U pomáhajících profesí sílí potřeba supervizí, finanční zajištění supervizí řešit systémově,
  - v oblasti DVPP – zvyšování kompetencí pro práci s legislativními dokumenty, kompetencí vedení poradenského rozhovoru, pro vytváření Doporučení SPZ, interpretaci výsledků testů, intervize, mentoring, koučing
  - s výcvikem psychoterapií se musí počítat nejen ve zdravotnictví, přibývá psychopatologií a v této oblasti by měl být pedagog vzděláván, přínosem je vhléd do svých silných i slabších míst, posílení dovedností při komunikaci s lidmi, rozšíření orientace v mezilidských vztazích, osvojení variantního uvažování při řešení konfliktních situací a propojení teoretických poznatků s praxí.
- 9. OP28. 11. 2019 – Problémové okruhy v intervenční a metodické praxi ŠPP
Závěr a doporučení:
  - Chybí standardizované diagnostické nástroje, využívají se testy, které jsou zastaralé (normy, znění některých položek není adekvátní), i speciálním pedagogům chybí ucelený soubor testů.

- Nízký počet poradenských pracovníků v týmu ŠPZ, problém je i nenaplněnost týmů ŠPP.
- Omezená nabídka didaktických prostředků pro žáky s SPU na školách.
- Je třeba vytvářet nové diagnostické nástroje pro PPP, SPC (psychologické i speciálně pedagogické).
- Vznik nových didaktických materiálů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Systémové řešení personálního obsazení ŠPP, mj. zajištění pozice školního speciálního pedagoga, školního psychologa, případně sociálního pedagoga ve školách s převahou dětí z odlišného kulturního prostředí.

Dalších odborných panelů, zajišťovaných spolupracujícími projekty, se potom účastnili jednotliví členové realizačního týmu. Spolupráce s projekty OP VVV, probíhala zejména v oblasti vzájemné účasti na odborných panelech, konferencích a prezentacích. Pravidelně probíhala jednání a vzájemné informování o aktivitách všech systémových projektů. Cílem bylo nalezení průnikových témat, kde by byla vhodná výměna informací a spolupráce. Uskutečňovala se diskuze nad průniky projektů a možný přenos informací napříč projekty, a to zejména v oblasti vzdělávacích programů.

Spolupráce projektu a Agentury pro sociální začleňování (dále ASZ) probíhala formou společných aktivit s krajskými metodiky při výběru škol, které budou zapojeny do projektu. Dále byli zapojeni regionální metodici inkluzivního vzdělávání ASZ do spolupráce se školami v jejich regionu, účastnili se odborných panelů a konferencí. Významná byla jejich spoluúčast v oblasti výzkumu, která měla charakter vzájemného informování organizací o záměrech v oblasti výzkumu a v informování se o průběhu či výstupech výzkumů. Při přípravě vzdělávacích aktivit projekt spolupracoval s experty a lektory z ASZ, kteří by se věnovali lektorování vybraných vzdělávacích témat. S Agenturou pro sociální začleňování byla navázána úzká spolupráce v rámci tvorby a přípravy koncepce vzdělávacích programů. Na základě jednání s metodiky ASZ byla navržena a zpracována vzdělávací nabídka týkající se možností spolupráce s asistenty inkluze ve školách a v obcích.

Spolupráce s ČŠI se týkala náplně Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ a stanovení obsahu autoevaluačního nástroje. V rámci zahraniční spolupráce byla zástupcům EFPA poskytnuta data o organizaci školních a školských poradenských služeb v ČR.

V rámci prodloužení pokračovala KA 2 v omezené míře, zejména v podobě spolupráce při odborných panelech a dále v komunikaci s ČŠI pro definování kritérií autoevaluačního nástroje.

KA 03 Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb

Činnost aktivity byla zaměřená na zavedení a ověření **Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ**, které se skládají z obecné a personální, diagnostické, procedurální, materiální a intervenční části. Cíle vymezené v této aktivitě směřovaly zejména k vytvoření Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ. Za tímto účelem byla sestavena síť krajských metodiků ŠPZ, jejich úkolem bylo zejména koordinovat činnosti spojené s možnými úpravami pravidel a se zaváděním změn v činnostech ŠPZ, které souvisí s poskytováním Doporučení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Při vytváření krajské metodické sítě byla oslovena jednotlivá

ŠPZ prostřednictvím jejich zřizovatelů i ředitelů a vedoucích pracovišť, se žádostí o součinnost. Dalším cílem byla metodická podpora a sjednocení postupů v práci s vytvářením Doporučení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a Zpráv z vyšetření vydávaných ŠPZ v rámci ČR. Po zapojení do projektu jednotlivých vedoucích krajských metodiků, začali koordinovat regionální setkání metodiků, dle potřeb a požadavků sítě. Byl vytvořen systém komunikace, ustanovení odborní garanti jednotlivých textů Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ. Krajské metodické pravidelně zpracovávali pololetní zprávy o činnosti metodické sítě, zapojené do projektu, účastníci se setkávali na regionální i celostátní úrovni. Byl nastaven záměr pro zmapování aktuálního stavu v oblasti obsazenosti jednotlivých pracovišť SPC a PPP a porovnání jeho naplňování s jednotnými pravidly, jakož i analýza dostupnosti údajů z MŠMT ČR. Ověřování Jednotných pravidel a jejich postupná implementace probíhala postupně, v několika vlnách. V průběhu realizace projektu vznikl Manuál implementace pravidel pro zavedení a implementaci jednotných pravidel. Tento dokument byl finalizován společně s Jednotnými pravidly. Jako další produkt vznikly dva dokumenty, které popisují poradenské služby, Metodika pro uživatele školských poradenských služeb SPC a PPP. V rámci aktivity došlo ke zpracování dokumentu **Evaluace revizního pracoviště za školní roky 2016/17, 2017/18**, včetně návrhů změny v koncepci pracoviště. Podklady poskytli pracovníci revizního pracoviště v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních dat, informace o realizovaných revizních šetřeních. Dále byly provedeny tři polostrukturované rozhovory s pracovníky revizního pracoviště, které byly jedním z podkladů pro evaluaci. Na základě komunikace s pracovníky ŠPZ a metodickou sítí, byla vytvořena elektronická aplikace autoevaluačního nástroje, který by měl být funkční v rámci udržitelnosti výstupů projektu na webových stránkách NPI ČR. Po svém dokončení byla za pomoci krajských metodiků ŠPZ Jednotná pravidla diseminována do jednotlivých regionů ČR. Proces diseminace byl formulován v dokumentu Manuál implementace Jednotných pravidel a rozdělen do 4 etap. Následně byly všechny dokumenty zaslány krajským metodikům spolu s podrobnějším harmonogramem diseminace Jednotných pravidel v krajích. Připomínkové řízení vytvořených dokumentů ze strany MŠMT probíhalo v několika kolech. S ČŠI probíhala diskuze nad sjednocením hodnotících kritérií v autoevaluačním nástroji. Zprávy zpětné vazby byly analyzovány metodiky projektu a realizačním týmem, a sloužily jako podklady ke zpracování závěrečné zprávy hlavních metodiků projektu. Dále byly výstupy využity pro zpracování Analýzy naplňování Jednotných pravidel v ČR. Výstup Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ byl přijat MŠMT v lednu 2020. Těžiště ovlivněných organizací je tvořeno skupinou zapojených školských poradenských zařízení (dále ŠPZ), která se podílela na ověřování a diseminaci Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb a dále i jejich zapojením do ověřování dalších výstupů projektu. Přínosem potom byla účast na tvorbě, připomínkování a zapojení do procesu diseminace Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb.

V rámci prodloužení byla KA 3 zásadní. Jejím výstupem byl hlavní dokument Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ. Probíhala implementace a diseminace, prostřednictvím vedoucích krajských metodiků ŠPZ, odborných garantů jednotlivých částí JP, a ve spolupráci s KA 6, probíhalo vzdělávání v rámci regionů, tedy seznamování s dokumenty. Pro udržitelnost výstupů projektu KIPR je třeba zajistit převod webové aplikace Autoevaluační nástroj na webové stránky NPI ČR, na doménu třetího řádu a její průběžnou správu.

KA 04 Integrace podpůrných opatření na úrovni ŠPZ (PPP, SPC)

Nosným prvkem klíčové aktivity 4 byla **metodická síť pracovníků ŠPZ**, která poskytovala podporu při zavádění a nastavování podpůrných opatření a současně spolupracovala při tvorbě a následné diseminaci Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb. Byly obsazené pozice hlavních metodiků, vedoucích a krajských metodiků a metodiků pro podporu ŠPZ. Probíhala průběžná metodická setkání na regionální i celorepublikové úrovni. Celorepublikové setkání bylo realizováno 1x za rok, poslední setkání mělo podobu závěrečné konference. Metodici zpracovávali průběžné zprávy o své činnosti, dvě pololetní metodické zprávy, zprávy o průběhu diseminace Jednotných pravidel v regionech a závěrečné zprávy metodiků v projektu. Podrobnější informace o činnosti metodické sítě SPC k dohledání v Závěrečné zprávě o činnosti metodické sítě SPC v průběhu realizace projektu KIPR. V této klíčové aktivitě byl vytvořen návrh na sběr dat o poskytovaných podpůrných opatřeních, který byl následně konzultován a připomínkován krajskými metodiky a metodiky pro práci škol a ŠPZ. Po zapracování připomínek byla vytvořena finální verze sběru dat v podobě elektronického dotazníkového šetření, zaměřeného na sběr o druzích podpůrných opatření v podobě úprav organizace vzdělávání, úprav metod práce a hodnocení, personální podpory a materiální podpory v podobě pomůcek; šetření se zabývá také sběrem dat o skladbě a stupních PO, šetření probíhají v PPP i SPC. Bylo dokončeno pilotní šetření v zařízeních ŠPZ, které se orientovalo na analýzu poskytovaných podpůrných opatření v PPP a SPC, data byla získána prostřednictvím elektronického DT. Jednalo se jednak o data kvantitativní, která se orientovala na četnost a druhy doporučovaných podpůrných opatření, dále na některé kvalitativní okruhy otázek, které se věnovaly především případným problematickým podpůrným opatřením. Šetření porovnálo skladbu nejčastěji doporučovaných podpůrných opatření, věnovalo se rozdílům mezi PPP a SPC. Velká pozornost je věnována také práci s formulářem Doporučení a faktickým chybám, které se objevují jako nejčastější ze strany ŠPZ. Metodici pro PPP a SPC se ve svých krajích významně podíleli na metodické podpoře školských poradenských zařízení a také již zapojovaných škol v těchto regionech. Probíhala řada vzdělávacích seminářů, které byly jak v regionech, tak na centrální úrovni orientované na uplatňování podpůrných opatření a vytváření doporučení. Úkolem krajských metodiků dále bylo vyhodnocovat stavu informovanosti ŠPZ v regionech o naplňování dílky vyhlášky č. 27/2016 Sb., při realizaci vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Probíhala debata k vybraným podpůrným opatřením, zejména k předmětu speciálně pedagogické péče a pedagogické intervencí. Proběhlo několik seminářů zaměřených na úpravy obsahů a výstupů ze vzdělávání, dále seminář, který měl charakter workshopu a věnoval se správným postupům při zpracovávání Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro zpřesnění metodické podpory došlo k analýze anonymizovaných doporučení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ze všech krajů, z PPP a SPC, doporučeno bylo odevzdání 10 formulářů doporučení klientů s SPU a SPCH, dále klientů žijících v odlišných životních podmínkách a z odlišné kultury, klientů nadaných. Cílem analýzy byla specifikace vystavovaných doporučení v krajích, s cílem zachycení chybných postupů a nepřesností. Bylo vyhodnoceno více jak 400 doporučení. Po navržení designu výzkumného šetření Komparativní studie vzdělávání žáků ohrožených diskriminací a nepříznivými životními podmínkami, byla zahájena realizace sběru dat. Před zahájením proběhlo srovnání požadavků na PO u žáků s kulturně odlišného prostředí

a u žáků s jinými druhy speciálně vzdělávacích potřeb na základě kvantitativních a kvalitativních ukazatelů ve vztahu k poskytovaným PO. Realizovány byly prvotní výstupy pro komparativní studii na základě statistických dat z MŠMT pro optimální nastavení vzorku a výběru škol zapojených do komparativní studie. V rámci komparativní studie byl připraven dotazník pro školy, které jsou součástí studie, a na vybraném vzorku bylo provedeno pilotní ověření dotazníku. Součástí procesu je také dohoda se školami vybranými do studie a zapojení do výzkumu v rámci dotazníkového šetření a testování vybraných žáků. Komparativní studie realizovala dotazníkové šetření pro školy, které jsou součástí studie a testování vybraných skupin žáků. Standardizovaným testováním se podařilo získat výsledky z téměř 20 škol (dle školy z 5., 6. a 9. ročníku), proběhl sběr dat dotazníků pro pedagogy a vedení školy (do 300 oslovených pedagogů). V krajích byly realizovány kazuistické semináře ŠPZ pro její odborné pracovníky nebo jako metodická podpora školám dle potřeby daného kraje. Kazuistické semináře byly rozděleny dle věku na MŠ, ZŠ a SŠ. Dále byla vedoucím krajským metodikům nabídnuta supervize a možnost využití supervizorů pro PPP a SPC a možnost využít případových konferencí. Na základě jejich vyhodnocení byla dokončena konečná podoba Metodiky realizace případových konferencí ve Školských poradenských zařízeních, která vychází ze zkušeností realizace případových konferencí v rámci projektu KIPR, podrobněji představuje metodu případových konferencí a tím přispívá k zefektivnění poskytování péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a Zpráva evaluace případových konferencí. Dále byl dokončen text Zkušenosti ze supervizních setkání a návrh systému supervize, který definoval supervizi na úrovni pomáhajících profesí ve školství a přispěl tak k tomu, aby se supervize mohla stát standardním nástrojem podpory poradenských pracovníků. Do uvedeného dokumentu byly zahrnuty i výstupy z dokumentu Evaluace supervize v ŠPZ z pohledu supervizorů.

V době prodloužení projektu byla využívána zejména metodická síť ve všech krajích pro proces diseminace Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ. Pro proces udržitelnosti výstupů projektu je třeba uvážit další funkčnost systému 14 úvazků krajských koordinátorů/metodiků pro zajištění námětů a připomínek z poradenského systému k dokumentům Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ.

KA 05 Integrace podpůrných opatření na úrovni školy

Na základě *Smlouvy o spolupráci se školami* bylo do projektu KIPR postupně **zapojeno 75 škol**. Tento počet se, ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování, podařilo naplnit v 8. monitorovacím období a bylo tak tím ukončeno navazování dalších smluvních vztahů se školami.

Zapojené školy poskytly tzv. **snímky škol**, z nichž byla provedena popisná statistika zapojených škol do projektu KIPR a zmapován počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle typů škol a krajů. Vybrané školy spolupracovaly na komparativní studii, která je zaměřena na mapování specifických vzdělávacích potřeb žáků s potřebou podpory z důvodu příslušnosti k odlišné kultuře nebo žijících v nepříznivých životních podmínkách.

Podpora vybraných škol (zejména ZŠ a SŠ) probíhala ve spolupráci se **sítí krajských metodiků škol**, zapojených ŠPZ a členů realizačního týmu projektu KIPR. V první části projektu bylo účelem nastavení

metodické sítě projektu. Metodická síť škol se nejčastěji skládala z výchovných poradců, kteří ve školách obvykle koordinují péči o žáky se SVP nebo školních speciálních pedagogů či školních psychologů. Mezi hlavní úkoly metodiků škol patřila celková koordinace podpory školám, zahrnující například pomoc ostatním pedagogům při vytváření PLPP, IVP a sjednocování postupů při práci s podpůrnými opatřeními a spolupráce s pracovníky školních poradenských pracovišť.

K další podpoře a rozvoji profesních kompetencí pedagogických pracovníků sloužila **realizace vzdělávacích seminářů**. Centrálně organizované semináře probíhaly na pracovišti NÚV a byly vypisovány přes objednávkový systém projektu, poptávka po regionálním vzdělávání byla přímo od metodiků a téma, vždy však v souladu s nabídkou vzdělávání DVPP, vycházelo z konkrétních potřeb dané školy.

Pravidelně probíhala **metodická setkání**, na regionální, krajské i centrální úrovni. Setkání se vždy zaměřovalo k určitému tématu, např. využívání PLPP a práce s Doporučením pro žáky se SVP; spolupráce škol s OSPOD a otázky z oblastí, které nejčastěji vyžadují vnější intervenci; nespolečné rodičů při výchově dětí a samotné problémy dětí; vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných; problematika dětí s poruchami chování aj. Dále byla metodická síť průběžně informována o aktuálním plnění úkolů projektu, možnosti využití moderace **případových konferencí a Bálintovských skupin** na školách. První celorepublikové setkání se uskutečnilo v 6. monitorovacím období. Byla řešena problematika společného vzdělávání, prostor byl věnován novele vyhlášky č. 27/ 2016 Sb., školní matrice, poskytování podpůrných opatření aj. Metodici byli seznámeni s možnostmi spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a s plánem programů DVPP. Poslední celorepublikové setkání se uskutečnilo 25. 2. 2019 a bylo zároveň závěrečným rozloučením projektu s metodickou sítí škol.

Klíčová aktivita koordinovala **metodickou podporu na webových stránkách pro školy**. Stránky projektu - <http://www.nuv.cz/kipr> - byly průběžně aktualizovány o zavedení podpůrných opatření (PO) 1. stupně, metodická doporučení k práci s PO 1. stupně a aktualizované FAQ (odpovědi na telefonické a e-mailové dotazy). Na stránky byly umístěny analýzy šetření PLPP a dalších podpůrných opatření, cizinců na školách, analýzy snímků škol, včetně vzorového formuláře a roční evaluace projektu KIPR. Pedagogům byla dána možnost využívat komentovaných vzorů PLPP pro žáky s různými druhy SVP. Web umožňoval kladení dotazů přímo pracovníkům KIPR a nejčastější otázky a odpovědi byly následně zveřejněny.

Školy popsaly své zkušenosti se zapojením do projektu KIPR v reflektivních zprávách, na základě kterých byla zpracována **Souhrnná reflektivní zpráva**. Jejím obsahem je zhodnocení spolupráce se zapojenými školami od počátku projektu, školení, materiály, znalosti, případně nedostatky, které školy v průběhu projektu zaznamenaly.

Materiálními výstupy aktivity jsou: **Metodika práce s Plánem pedagogické podpory (dále PLPP), Obsahová analýza PLPP, Procesí aspekty PLPP ve školním roce 2016-2017 a Využívání PLPP ve školním roce 2016-2017**.

Klíčová aktivita nebyla pro potřeby projektu prodloužena. **Činnost byla ukončena ke 12. ZoR, 30. dubna 2019.**

KA 06 Vzdělávání k implementaci změn v poradenství a posílení inkluzivních principů škol

Jedním z cílů projektu KIPR bylo posílení kompetencí pedagogů nezbytné k poskytování podpůrných opatření a následné intervenci. To především u žáků s poruchami chování, s poruchami komunikačních dovedností, s poruchami pozornosti, u žáků s PAS; u žáků s nedostatečnou přípravou na školní vzdělávání, u žáků neslyšících aj.

Za tímto účelem bylo v rámci KA6 realizováno 9 vzdělávacích modulů:

- 4.1: Postup implementace k § 16 (stupně podpory; přehled podpůrných opatření)
- 4.2: První stupeň podpůrných opatření v práci s dítětem s rizikem školního neúspěchu
- 4.3: Programy podpory zavádění podpůrných opatření v 2. - 5. stupni podpory
- 4.4: Vzdělávání orientované na jednotná pravidla a procesy při poskytování služeb
- 4.5: Komunikace a spolupráce v péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (vč. spolupráce a případových konferencí)
- 4.6: Vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami (včetně vzdělávání zaměřeného na změnu postojů)
- 4.7: Včasné rozpoznání potřeby podpory u žáků s rizikem školního neúspěchu (se zaměřením na předškolní vzdělávání a přípravné třídy ZŠ, na základní vzdělávání a školská poradenská pracoviště)
- 4.8: Programy implementace nových intervenčních postupů
- 4.9: Vzdělávací modul k sebezkušenostním aktivitám

Ke dni 30. 4. 2019 proběhlo 393 vzdělávacích akcí a dohromady bylo podpořeno 6907 osob.

Pro potřeby **prodloužení projektu** došlo k prodloužení vzdělávacích modulů 4.1: Postup implementace k § 16 (stupně podpory; přehled podpůrných opatření), 4.4: Vzdělávání orientované na „Jednotná pravidla“ a procesy při poskytování služeb, 4.8: Programy implementace nových intervenčních postupů. Důvodem výběru těchto modulů byla zvýšená poptávka po jejich realizaci od cílových skupin nebo potřeba vyplývající například ze změny legislativy.

Od 1. 5. 2019 do 31. 1. 2020 bylo v rámci 3 prodloužených modulů dohromady podpořeno 105 osob v případě standardních vzdělávacích akcí a dalších 456 osob v rámci metodicko-vzdělávacích akcí diseminace Jednotných pravidel.

Ve vzdělávacím modulu 4.1 došlo v rámci prodloužení projektu k realizaci dvou vzdělávacích akcí, reagujících na změnu legislativy. Uskutečnilo se vzdělávání, jehož tématem byly novinky ve školské legislativě a novinky ve školské legislativě se zaměřením na občanské a rodinné právo ve školské praxi. Dohromady bylo podpořeno 75 osob.

Ve vzdělávacím modulu 4.4 došlo ve spolupráci s klíčovou aktivitou 3 k realizaci metodicko-vzdělávacích akcí v regionech, jejichž obsahem bylo vzdělávání k Jednotným pravidlům. Dohromady zde v období duben–prosinec 2019 proběhlo 35 metodicko-vzdělávacích akcí, v rámci kterých bylo podpořeno 456 osob.

Vzdělávací modul 4.8 byl prodloužen z důvodu velkého zájmu cílové skupiny o toto téma. V rámci prodloužení projektu byly realizovány dva běhy dlouhodobého vzdělávacího programu s názvem Využívání dynamicko-diagnostického přístupu v poradenské praxi. Vzdělávací program úspěšně dokončilo, a tím pádem bylo kompletně podpořeno, 30 osob.

Podrobněji data v dokumentech Analytická zpráva z realizace vzdělávacích modulů projektu KIPR, Vyhodnocení diseminace Jednotných pravidel a Přehledu vzdělávacích kurzů.

V prodloužení projektu byly realizovány vzdělávací aktivity v modulech 4.1 Postup implementace k § 16 (stupně podpory; přehled podpůrných opatření), 4.4 Vzdělávání orientované na jednotná pravidla a procesy při poskytování služeb a 4.8 Programy implementace nových intervenčních postupů.

KA 07 Evaluace

Náplní aktivity bylo celkové formativní zhodnocení realizace projektu, tzn. hodnocení jeho procesní i věcné stránky z pohledu realizace aktivit projektu a dosahování cílů, včetně navrzení případných opatření ke zlepšení. Zde byla stěžejní a povinnou aktivitou především **Sebehodnotící zpráva** podle Evaluačního plánu OP VVV pro programové období 2014-2020, která fungovala dle modelu průběžné interní evaluace s prvkem sebehodnocení. Evaluace touto formou probíhala pravidelně v průběhu realizace projektu, a to vždy jednou za rok dle šablony pro **Průběžnou sebehodnotící zprávu** a na závěr projektu pak ve formě **Závěrečné sebehodnotící zprávy**. Nad rámec aktivity probíhaly ještě další evaluační aktivity: Autoevaluace projektového týmu, Evaluace spolupráce se zapojenými organizacemi a Roční evaluační zpráva. **Autoevaluace projektového týmu** byla zaměřena na vnitřní pracovní a vztahové záležitosti nejužšího pracovního týmu projektu KIPR; **Evaluace spolupráce** byla zaměřena výhradně na spolupráce se zapojenými organizacemi z řad SPC, PPP a zástupců ze škol a cílem bylo zefektivnění vzájemné spolupráce pro potřeby projektu (uskutečňována cca 3x do roka); **Roční evaluační zpráva** byla zaměřena na shrnutí všech uskutečněných evaluací za dané časové období z hlediska vývoje stavu.

Závěr

Projekt KIPR za dobu své realizace naplnil účel a cíl projektu.

Probíhalo vzdělávání pro pedagogické pracovníky, které přispělo ke zvýšení profesních kompetencí pracovníků ŠPZ, ŠPP, pedagogických pracovníků škol a pracovníků revizního pracoviště. Jedním z výstupů vzdělávacích akcí byly Metodiky se vzdělávacím obsahem, vytvořeny ke každému realizovanému modulu. Významným přínosem je Metodika ke kurzu „Využívání dynamicko-diagnostického přístupu v poradenské praxi“, která definuje možnosti a podmínky využití dynamické diagnostiky v poradenské praxi ŠPZ a ŠPP. Profesní kompetence pedagogických pracovníků posílily také realizované případové konference a supervizní setkání. Případové konference byly ověřeny jako efektivní způsob týmového řešení edukačních obtíží žáků. Zkušenosti ze supervizních setkání napomohly k definování podmínek supervize ve školských poradenských službách. Prostřednictvím

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

metodické sítě, která naplňovala výstupy projektu, byla navázána spolupráce mezi školami, ŠPZ, ŠPP, ČŠI a zřizovateli poradenských služeb. Přínos této spolupráce byl velmi pozitivně hodnocen. Nové poznatky s praktickými dopady do edukace sociálně znevýhodněných žáků přinesla výzkumná zpráva Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním v základní škole (statistické ukazatele, efektivní podpůrná opatření, potřeby a charakteristiky žáků se znevýhodněním, výsledky vzdělávání) se kterými byly seznámeny zapojené školy. Stěžejním výstupem projektu byla Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb v ŠPZ, která zvyšují kvalitu, provázanost, srovnatelnost a efektivitu poradenských služeb v České republice.